

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

PRAZNIKOV NI NIKOLI PREVEČ

Raziskovalna naloga

avtorici:

Belma LJUTIĆ

Kaja ROJC

mentorica:

Marina POPOVIĆ, mag.

Celje, marec 2018

PRAZNIKOV NI NIKOLI PREVEČ

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Belma LJUTIĆ, 7. a
mag.

Kaja ROJC, 7. a

Mentorica:

Marina POPOVIĆ,

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje 2018

"Izraziti hvaležnost. Izpovedati jo. Tako, povsem iz srca. Izpovedati jo takerat, ko jo iskreno začutiš. Brez leporečja in narejenosti. Razodeti jo v vsej resnici, čisto odprto, tako kot se zjutraj razpre nebo in obsije z novo zarjo vso zemljo, brez pridržkov in senc."

(J. Urbanija)

ZAHVALA

Iskrena hvala mentorici gospe Marini Popović za vso podporo in usmeritve.

Vsebina

1 UVOD	1
1.1 NAMEN NALOGE.....	1
1.2 HIPOTEZE	2
1.3 METODE DELA	2
2 TEORETIČNI DEL.....	3
2.2 PRAZNOVANJA NEKOČ	4
2.3 IZOBESANJE ZASTAV	12
3 EMPIRIČNI DEL.....	13
3.1 OPIS ANALIZE ANKET	13
3.2 ANALIZA HIPOTEZ	23
4 ZAKLJUČEK	25
5 SEZNAM LITERATURE IN SPLETNIH VIROV	26
5 VIRI SLIK	27
6 SEZNAM GRAFOV	29
7 Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK	30

POVZETEK

Tema najine raziskovalne naloge je vezana na praznovanje praznikov. Ugotoviti sva želeli, kako velik pomen učenci in okolje, v katerem živijo, dajejo praznovanju praznikov, in kako praznike in običaje, povezane z njimi, pravzaprav poznajo. V raziskavo sva vključili učence I. in III. OŠ Celje, in sicer tretje-, peto-, sedmo- in devetošolce. Osredotočili sva se na državne praznike v Republiki Sloveniji in v teoretičnem delu nekatere tudi podrobneje predstavili. Zanimalo naju je tudi, v kolikšni meri Slovenci ob državnih praznikih izobešamo zastave, kar je morda tudi priča naše narodne zavednosti. V raziskovalnem delu sva predstavili rezultate ankete, ki sva jo izvedli med omenjenimi učenci. Anketa je dodana na koncu naloge.

Ključne besede: praznik, državni praznik, cerkveni praznik, osebni praznik, datum, praznovanje.

1 UVOD

Prazniki v slovenskem okolju običajno predstavljajo dan oz. dneve, ko se zbere družina, prijatelji. Obeleževanje določenega praznika v prvi vrsti pomeni neko druženje, dan, ko smo ljudje dela oz. šole prosti.

Prvo vprašanje, ki sva si ga v svoji raziskovalni nalogi zastavili, je, kaj pravzaprav pomeni praznik. To je dan, ko ljudje običajno ne delajo, dan, posvečen kakemu pomembnemu dogodku ali spominu nanj. Nekateri prazniki so, kot dobro vemo, pomembnejši od drugih, ali so bili svoj čas bolj v časteh, kot so današnji. Obenem marsikateri nekdanji prazniki niso več zapisani v koledarju, a se jih ljudje kljub temu spominjajo. Nekaj praznikov je tudi novih, takšnih, ki jih naši predniki še niso poznali in obeleževali. Ker je praznik širok pojem, sva se odločili predstaviti državne praznike Republike Slovenije in med seboj primerjati praznike nekoč in danes. (Ilich, 2007.)

Slika 1: Silvestrovo nekoč in danes

1.1 NAMEN NALOGE

Prazniki imajo pri določenem narodu pomembno vlogo. Lahko gre za praznike, ki so povezani z nastajanjem države (kot je v Republiki Sloveniji npr. dan samostojnosti in enotnosti ali dan državnosti), ali za tiste, ki so bolj povezani s kulturo oz. versko pripadnostjo določenega naroda (npr. božič). Tretji prazniki so prazniki osebne narave (npr. rojstni dan, jubileji, godovanje ...).

Namen najine naloge je bil ugotoviti, v kolikšni meri učenci tretjega, petega, sedmega in devetega razreda poznajo praznike, ali jih praznujejo ter kateri so morebitni običaji, povezani z obeleževanjem le-teh.

1.2 HIPOTEZE

V raziskovalni nalogi sva poskušali potrditi oz. ovreči naslednje hipoteze:

H1: Tretješolci najboljše poznajo praznike.

H2: Sedmošolci imajo najmanj znanja o praznikih.

H3: Stopnja poznavanja praznikov med učenci je na primerjanih šolah približno enaka.

1.3 METODE DELA

Za potrditev hipotez sva uporabili naslednje raziskovalne metode dela:

1. METODA ANKETIRANJA – ANKETNI VPRAŠALNIK

Z anketiranjem sva želeli potrditi ali zavreči vse tri hipoteze.

2. ZBIRANJE GRADIVA

Z iskanjem informacij v knjigah in na spletu sva poskušali predstaviti praznike v Republiki Sloveniji in obeleževanje le-teh. Z mentorico sva obiskali tudi Zgodovinski arhiv Celje in tam pridobili še nekaj dodatnega gradiva.

3. ANALIZIRANJE

Rezultate ankete sva analizirali in poskušali ugotoviti, v kolikšni meri praznike poznajo učenci v tretjem, petem, sedmem in devetem razredu, in sicer na naši (I. OŠ Celje) in sosednji (III. OŠ Celje) šoli. Zanimalo naju je tudi, ali je poznavanje praznikov med učenci obeh šol različno ali podobno.

2 TEORETIČNI DEL

Praznikov se vsi veselimo, radi jih praznujemo, vendar o njih vemo zelo malo. Tisoče let so že prisotni in naša življenja izpolnjujejo in razbremenjujejo. Še dandanes lahko najdemo ljudi, ki do praznika gojijo poseben odnos. Vsak človek praznuje praznike s posebnim razlogom. Dandanes zaradi veseljačenja, golih užitkov ali bega od skrbi. Včasih je bilo drugače. Prazniki so imeli globlji pomen in tako so jih tudi obeležili. (Ovsec, 1992)

V nadaljevanju sledi predstavitev državnih praznikov Republike Slovenije. Pregledali sva tudi, kakšna je zgodovina posameznega praznika in ali je ta praznik trenutno dela prost dan ali ne. Slednje se namreč z zakonodajo lahko spreminja.

2.1 DRŽAVNI PRAZNIKI REPUBLIKE SLOVENIJE

Nekateri državni prazniki so dela prosti dnevi, drugi pa ne. Državni prazniki so:

- 1 . in 2. januar – novo leto,
- 8. februar – Prešernov dan, slovenski kulturni praznik,
- 27. april – dan upora proti okupatorju,
- 1 . in 2. maj – praznik dela,
- 25. junij – dan državnosti,
- 17. avgust – dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom po prvi svetovni vojni (ni dela prost dan),
- 15. september – dan vrnitve Primorske k matični domovini (ni dela prost dan),
- 31. oktober – dan reformacije,
- 1. november – dan spomina na mrtve,
- 23. november – dan Rudolfa Maistra (ni dela prost dan),
- 26. december – dan samostojnosti in enotnosti. ([http://slovinci.rs/prazniki/drzavni-prazniki-v-sloveniji/.](http://slovinci.rs/prazniki/drzavni-prazniki-v-sloveniji/))

Na kratko sva opisali najpomembnejše državne praznike in primerjali, kako so jih ljudje praznovali včasih in kako to počnejo danes.

Slika 2: Slovenski prazniki

2.2 PRAZNOVANJA NEKOČ

Nekoč so praznovali v glavnem cerkvene praznike, družinske praznike in praznike, povezane z delom in letnimi časi. Ljudje so bili v preteklosti bolj povezani, bolj sproščeni, radi so se veselili, veliko so peli in plesali ob vsaki priložnosti. Vsako praznovanje je imelo nek pomen, običaj, neke vrednote (Zgodovinski arhiv Celje).

Slika 3: Praznovanje božiča nekoč

Že od nekdanj so verjeli, da je človek duhovno bitje, neločljivo povezan z naravo, vesoljem in bogom oz. bogovi. Zaradi tega so menili, da je pomembno spremljati naravne procese, kot so na primer letni časi in z njimi povezano življenje rastlin in živali. Za nekdanjega človeka je bilo vse živo povezano med sabo. Ker so se ljudje zavedali svoje majhnosti in minljivosti so se začeli poklanjati bogovom in jih častiti z določenimi obredi. Tako so nastala praznovanja. (Ovsec, 1994)

Z zgodovino praznikov so povezani številni miti. Eden izmed njih pravi, da se je današnje človeštvo razvilo iz lemurijske rase. Ker pa se je moralo začeti razvijati znova, naj bi od prejšnjega razcveta (znanja), ohranilo le nekaj drobcev, kar pa je povzročilo začetek praznikov. (Ovsec, 1994)

VZROKI PRAZNOVANJ

Svečeniki so že v davni preteklosti vpeljali posebne obrede, ki so bili sestavljeni iz obrednega žrtvovanja, molitev, pesmi in plesov. Žrtvovanje je bilo najpomembnejše, saj je pomenilo zvezo med človekom in duhom. Človek mora dajati, žrtvovati, da bim čim bolj postajal podoben bogu, oziroma da bi prišel z njim v stik.

V praznovanju je bila nekoč združena skupinska molitev, meditacija ter posebna simbolika, ki se je nanašala na iskanje človekoga praznora, smisla življenja, smrti in podobnega. Praznik je bil torej magičen dan. (Ovsec, 1994)

NOVO LETO – 1. in 2. januar

Novo leto je praznični dan, ki obeležuje začetek novega koledarskega leta. V gregorijanskem koledarju, ki velja v večini sveta, je to 1. januar. V julijanskem koledarju, ki ga uporablja pravoslavna cerkev, je novo leto 14. januarja. V rimskih časih je bil začetek leta 1. marca. V večini naravnih družb je bilo praznovanje novega leta enakovredno ukinitvi tabuja za pridelke nove žetve, ki so s tem postali primerni za uživanje in neškodljivi za vso skupnost. Ob novem letu so različna ljudstva opravljala različne obrede. V Sloveniji so novo leto proslavljali podobno kot danes – v družbi, doma ali v kakšnem lokalju, na bolj ali manj hrupen način. Na domačih zabavah so za novo leto simbolično obdarovali navadno le otroke. Piškoti in potice so bili na mizi že od božiča, skuhali pa so svečano silvestrsko večerjo s tipičnimi jedi. Nikoli ni manjkal sekt, peneče vino ali pravi šampanjec. (Ovsec, 1994.)

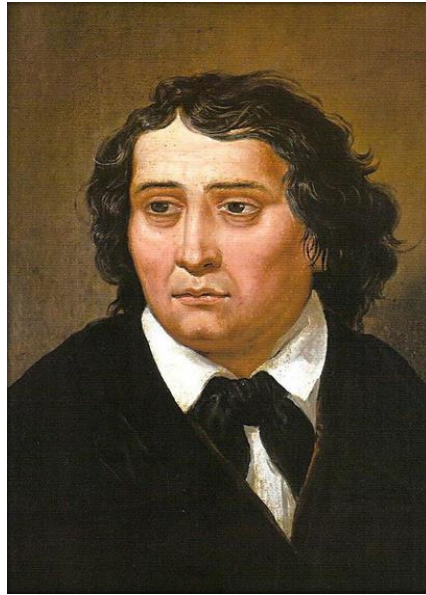

Slika 4: Novoletni ognjemet

PREŠERNOV DAN – 8. februar

Prešernov dan je slovenski kulturni praznik. Z njim obeležujemo smrt enega najpomembnejših slovenskih pesnikov – Franceta Prešerna. Obletnica pesnikove smrti je bila med vojno najbolj poudarjan in praznovan dan v narodnoosvobodilnem taboru. Ljubljancani so se začeli množično zbirati pred Prešernovim spomenikom in tam polagali nageljne. Po šolah in na nekaterih fakultetah so dijaki in študentje med odmori organizirali proslave, hiše, tla in izložbe lokalov pa so bili popisani in polepljeni s Prešernovimi verzi. Februarja 1945 je

predsedstvo SNOS-a sprejelo odlok o razglasitvi dneva Prešernove smrti za kulturni praznik slovenskega naroda. (Rozman, Melik, Repe, 1999.)

Slika 5: France Prešeren

DAN UPORA PROTI OKUPATORJU – 27. april

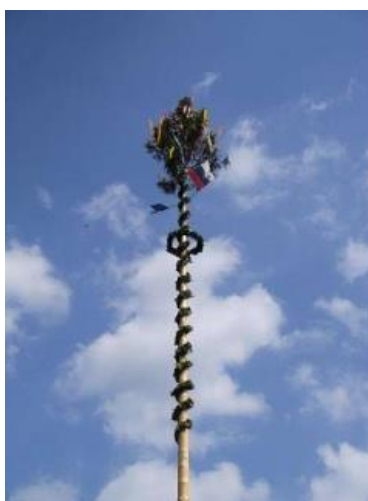
Dan upora proti okupatorju je državni praznik, ki ga praznujemo v Republiki Sloveniji. Na ta dan je bila leta 1941 v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Osvobodilna fronta je bila sicer ustanovljena dan prej, 26. aprila 1941, v hiši književnika Josipa Vidmarja, kjer so se sestali predstavniki nekaj političnih strank in kulturnih delavcev. Osvobodilna fronta (kratica OF) je bila slovenska politična organizacija, ki je nastala kot odgovor na okupacijo Slovenije v drugi svetovni vojni in delovala med leti 1941 in 1953. Njen namen je bil organizacija oboroženega odpora proti okupatorju do končne osvoboditve Slovenije, po koncu vojne pa množično politično udejstvovanje. Nekoč so ta praznik praznovali na ulicah, doma ipd. in se skupaj veselili. Izobešali so tudi zastave. Danes je sicer to dela prost dan, vendar nima več tolikšnega pomena kot v preteklosti. (Rozman, Melik, Repe, 1999.)

Slika 6: Osvobodilna fronta

PRAZNIK DELA – 1. in 2. maj

Praznik dela je mednarodni praznik delavstva, ki ga 1. maja vsako leto praznujejo v večini držav. Za praznik dela so v našem kulturnem krogu značilne različne šege in navade, povezane s čaščenjem bujnega rasti in prvih pridelkov. Praznik je izvorno spomin na krvave demonstracije v ameriškem Chicagu v teh dneh leta 1886. Nekoč so praznik dela praznovali tako, da so ljudje na ta dan okrasili z mladim zelenjem dvorišča vrat, živino in voz, če so zapregli, zraven pa so veselo vriskali. Postavljali so smreke, breze, topole in bore. Mlaj je imel navadno na vrhu bunko in zastavo, pod smrekovino na vrhu pa na debelo pritrjene vence, spletene iz cvetja in zelenja. Deblo je bilo ovito z bršljanom. (Ovsec, 1994.)

Slika 7: Prvomajski mlaj

DAN DRŽAVNOSTI – 25. junij

Dan državnosti je slovenski državni praznik. Ta dan je leta 1991 Slovenija postala formalno neodvisna država. Na ta dan je bil sprejeta Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Vsako leto na predvečer praznika poteka praznovanje na Trgu republike v Ljubljani. Po osamosvojitvi smo se v Sloveniji odločili, kateri prazniki se bodo obdržali iz Jugoslavije in katere bomo obeleževali samostojno. Dodali smo tudi nove praznike, pri nekaterih pa le spremenili ime (npr. dan boja proti okupatorju). (http://www.seniorji.info/KULTURNI_DOGODKI_25._junij_-_dan_drzavnosti; Rozman, Melik, Repe, 1999.)

Slika 8: Slovenska zastava

DAN REFORMACIJE – 31. oktober

Dan reformacije je slovenski državni praznik. Na ta dan obeležujemo rojstvo slovenskega knjižnega jezika, ki ga je izoblikoval Primož Trubar. Le-ta je prevzel ideje začetnika reformacije – Martina Luthra, ki je leta 1517 na vrata wittenberške cerkve obesil 95 tez z zahtevami po prenovi Cerkve, in začela se je reformacija. Luther je zahteval, naj bo cerkev preprosta, bogoslužje se mora približati človeku in zato opravljati v domačem jeziku. Menil je, da vernik ne potrebuje papeža, da bi se približal Bogu, prav tako pa ni potrebe po čaščenju svetnikov in relikvij. Biblijo je treba za ljudi prevesti v materni jezik in jim tako omogočiti, da jo berejo sami. Zahteva po prevodih verskih knjig v jezike vernikov je pomembno vplivala na razvoj književnosti v ljudskih jezikih, med njimi tudi na slovensko književnost. V času reformacije je tako nastala tudi prva slovenska knjiga – Katekizem in Abecednik Primoža Trubarja. Avtor je bil slovenski protestant, reformator, ki je slovenski jezik postavil na mesto knjižnega jezika. Nekoč so ta praznik praznovali podobno kot danes, izobešali so zastave,

prirejali so razne prireditve na trgih ipd. (<https://www.rtvslo.si/na-danasnji-dan/31-oktober-dan-reformacije/242804>.)

Slika 9: Spomenik Primoža Trubarja

DAN SPOMINA NA MRTVE – 1. november

Dan spomina na mrtve oz. dan mrtvih (v krščanstvu dan vseh svetih) je državni in krščanski praznik, ki se praznuje 1. novembra po vsem svetu, tudi v Sloveniji. Ob tem prazniku se spominjamo umrlih. Običaj narekuje, da na pokopališča (na grobove sorodnikov in prijateljev) odnesemo sveče in rože. V daljni preteklosti so ljudje prav tako na grobove nosili sveče in cvetje. Ljudje so verjeli, da na ta dan duše umrlih sedijo na grobovih in gledajo, kdo jih obišče. Pogosto so tudi pogostili duše s hrano in pijačo. Ljudi ni motilo, če je duša hrano in pijačo pustila nedotaknjeno, saj so verjeli, da so bili mrtvi v gosteh in se zato niso mogli najesti njihovih darov. (Ovsec, 1994; <https://siol.net/novice/slovenija/1-november-dan-spomina-na-mrtve-128847>.)

Slika 10: Grobovi ob dnevu spomina na mrtve

DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI – 26. december

Dan samostojnosti in enotnosti je državni praznik v Sloveniji in ga praznujemo 26. 12. Ta dan predstavlja spomin na dan, ko je bil leta 1990 razglašen izid plebiscita, na katerem se je okoli 95 odstotkov udeleženih volilnih upravičencev izreklo za samostojno in neodvisno državo Slovenijo. Do leta 2005 se je praznik imenoval le dan samostojnosti, potem pa so ga poslanci s spremembo zakona dopolnili v dan samostojnosti in enotnosti, saj naj bi na ta dan Slovenci pokazali največjo mero enotnosti v vsej svoji zgodovini. Sam plebiscit je potekal 23. decembra 1990, na plebiscitarno vprašanje *"Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?"* pa je od 93,2 odstotka udeleženih volivcev okoli 95 odstotkov odgovorilo pritrdilno, tj. 88,5 odstotka vseh volivcev. Na ta dan ljudje izobesijo slovensko zastavo, kar so nekoč delali pogosteje kot danes. (<https://www.dnevnik.si/219391>, Rozman, Melik, Repe, 1999.)

Slika 11: Dan samostojnosti in enotnosti v Šentjurju

2.3 IZOBESANJE ZASTAV

Odločili sva se, da bova na kratko opisali tudi izobešanje zastav, ker meniva, da je ob državnih praznikih potrebno izobešati zastave. S tem pokažemo spoštovanje do države in koliko nam pomeni država, v kateri živimo. Lahko bi rekli, da v Sloveniji izobešanje zastav počasi izumira. Ko je bila Slovenija še del Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ), je bilo izobešanje zastav ob praznikih obvezno. Inšpektorji so hodili po mestu in popisovali zgradbe, ki niso obesile zastave. Danes le nekateri izobešajo zastave, saj le-to ni več obvezno. Največ ljudi izobesi zastavo ob slovenskem kulturnem prazniku in na dan državnosti. (Zgodovinski arhiv Celje)

Slika 12: Izobešanje zastave

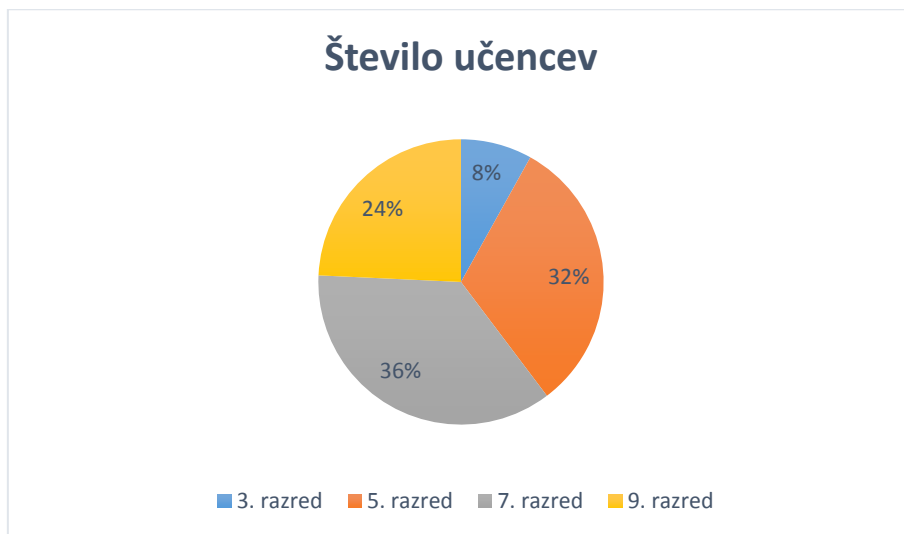
3 EMPIRIČNI DEL

3.1 OPIS ANALIZE ANKET

Priložena anketa je bila razdeljena med učence 3., 5., 7. in 9. razreda I. in III. OŠ Celje. Z anketo sva želeli ugotoviti, če učenci vedo, kdaj praznujemo državne praznike, koliko dni trajajo in kakšne vrste je določen praznik (cerkveni, državni, osebni).

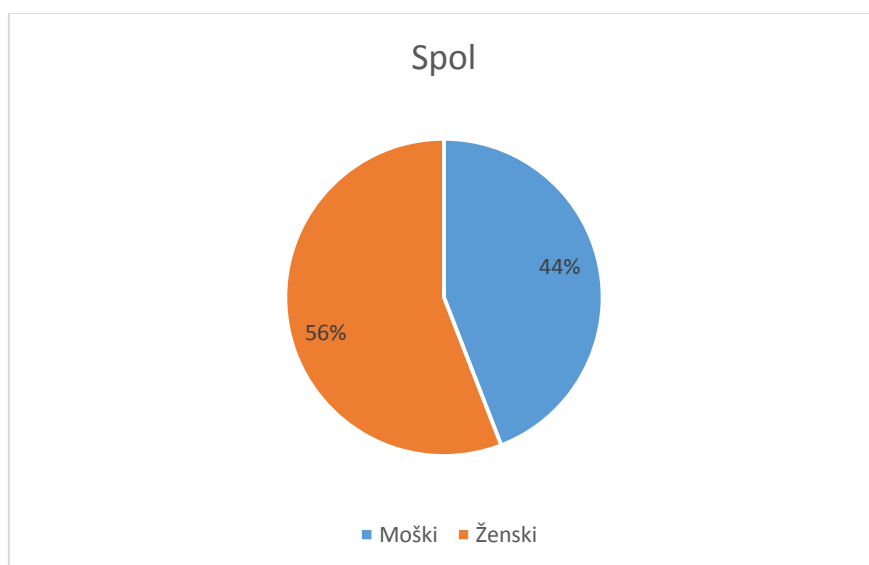
V nadaljevanju so najprej predstavljeni rezultati ankete I. osnovne šole, nato pa še rezultati III. osnovne šole Celje.

I. OŠ Celje

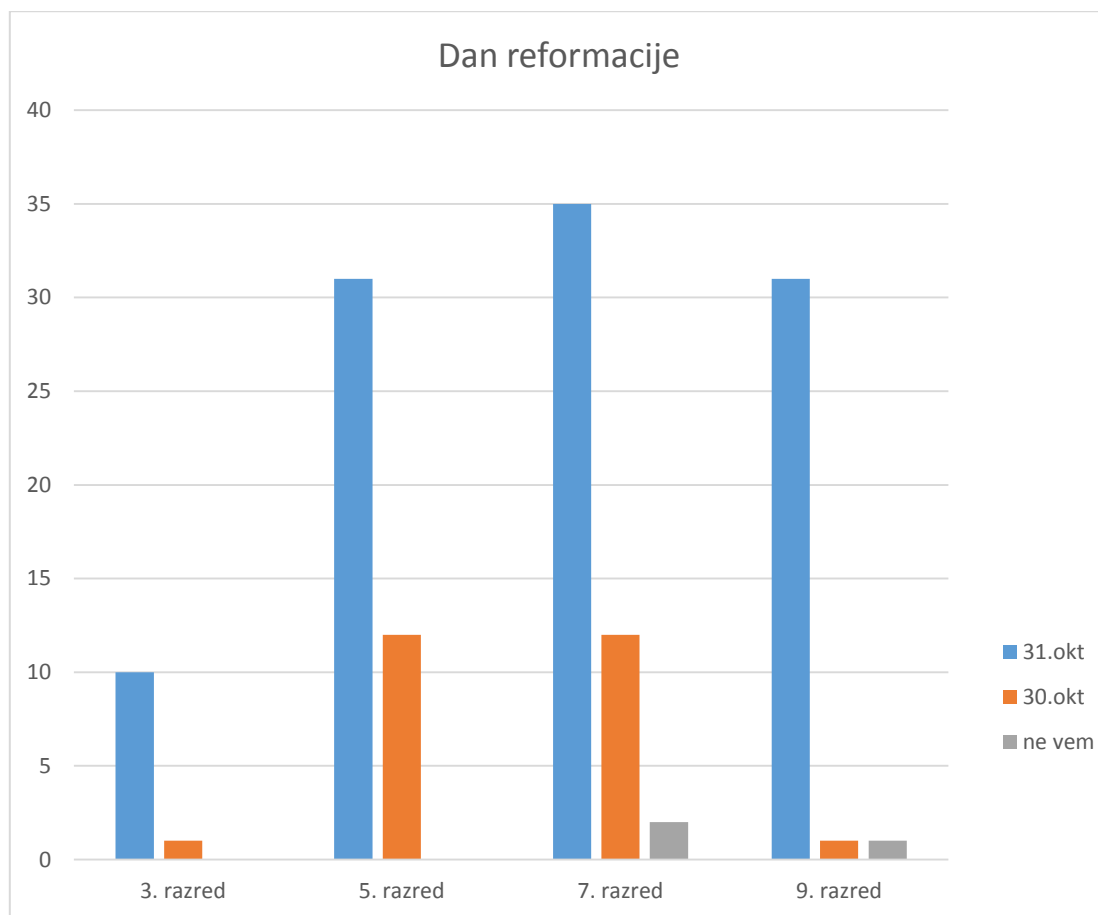
Graf 1

Iz grafa lahko razberemo, da je anketo reševalo največ sedmošolcev, najmanj pa tretješolcev.

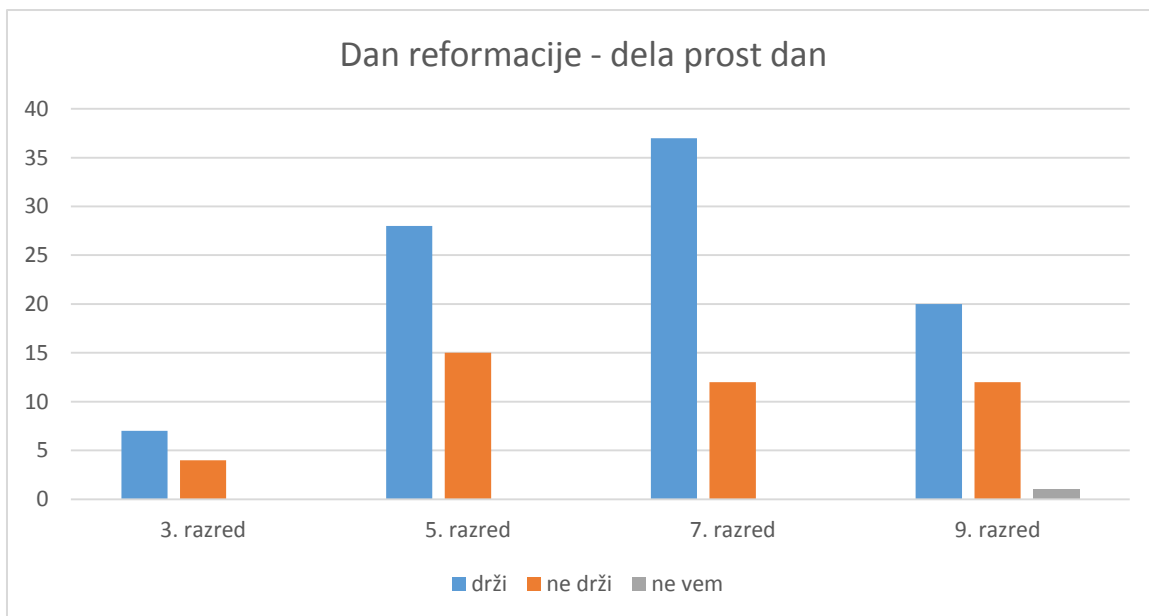
Graf 2

Iz grafa je opazno, da je anketo reševalo več učencev ženskega spola kot moškega.

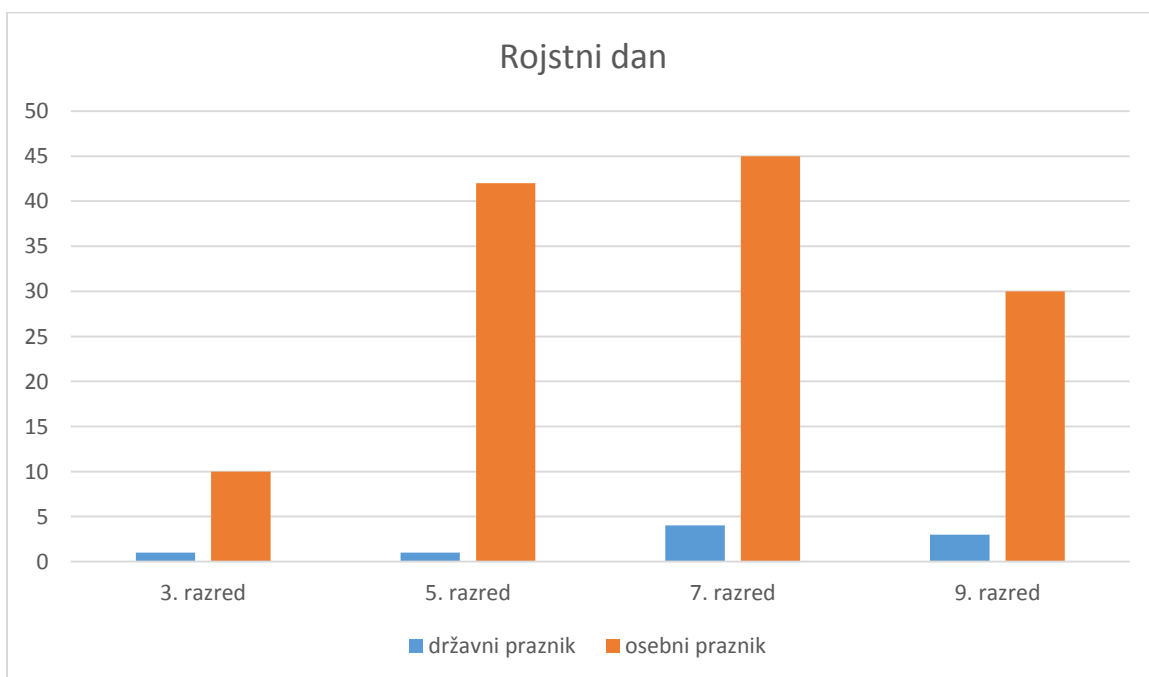
Graf 3

Iz grafa je razvidno, da večina učencev I. OŠ Celje ve, kdaj se praznuje dan reformacije. Opazimo lahko, da so največ napačnih odgovorov podali sedmošolci in petošolci.

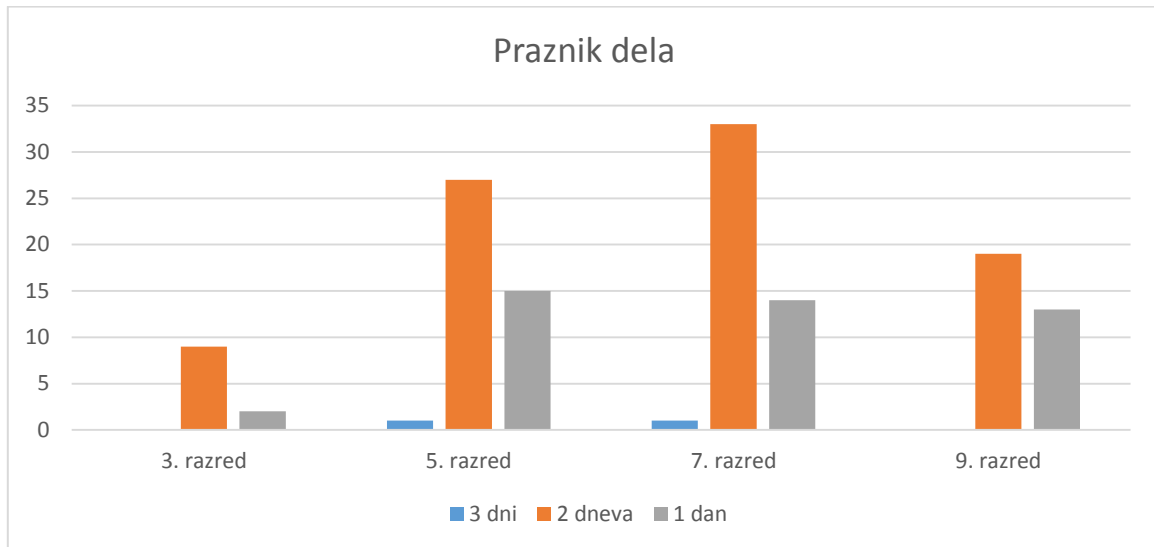
Graf 4

V grafu in v tabeli lahko opazimo, da so učenci večinoma odgovorili pravilno. Opazimo tudi lahko, da približno dve tretjini učencev ve, da je dan reformacije dela prost dan.

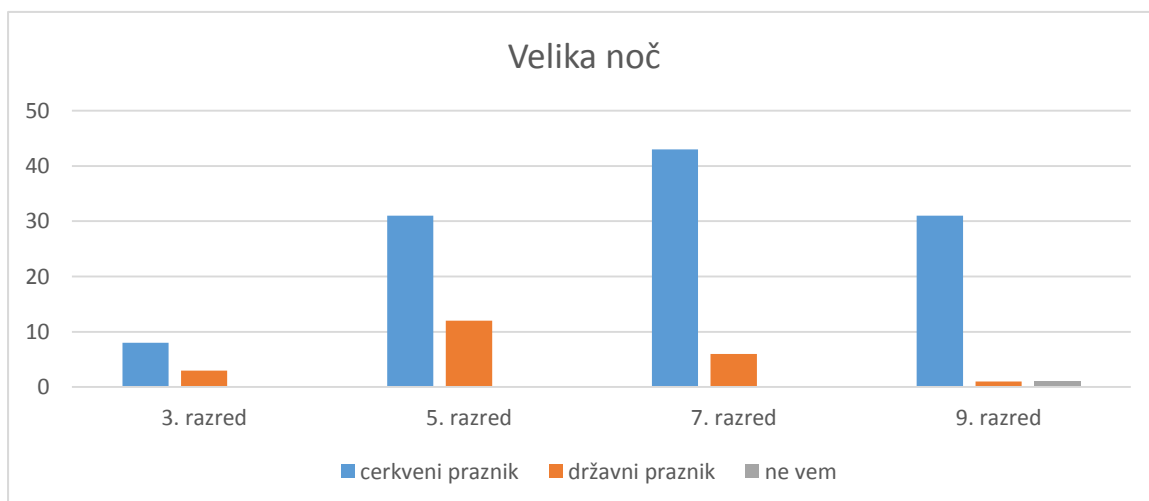
Graf 5

V grafu lahko vidimo, da modri stolpič nikoli ne preseže števila 5, kar je odličen rezultat. Na vprašanje »Kaj je rojstni dan?« so skoraj vsi učenci odgovorili, da osebni praznik, kar je tudi pravilno.

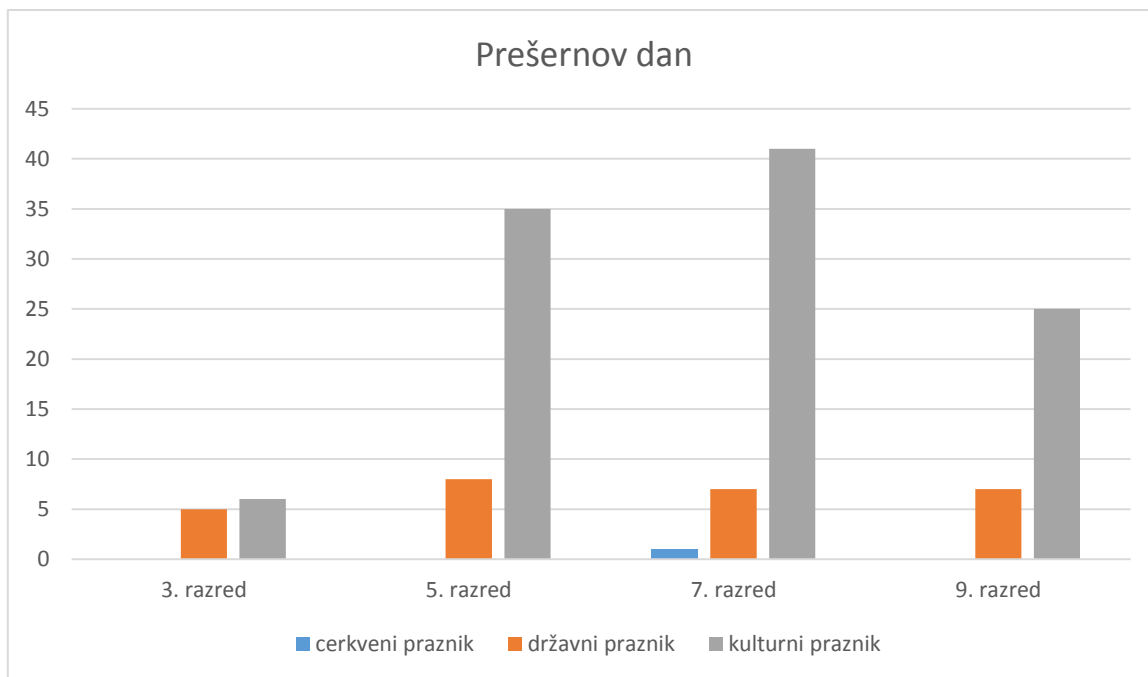
Graf 6

Iz grafa je razvidno, da večina učencev ve, koliko dni traja praznik dela. Vidimo lahko tudi, da približno ena tretjina učencev tega ne ve.

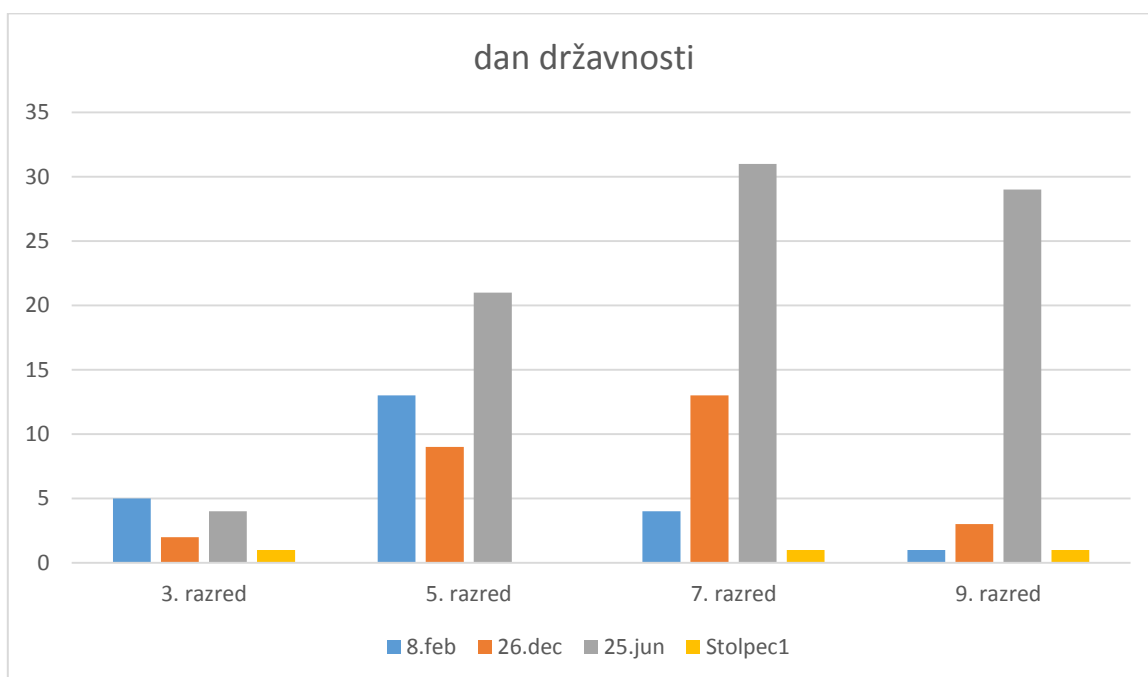
Graf 7

Iz grafa lahko razberemo, da večina učencev ve, kakšne vrste praznik je velika noč.

Graf 8

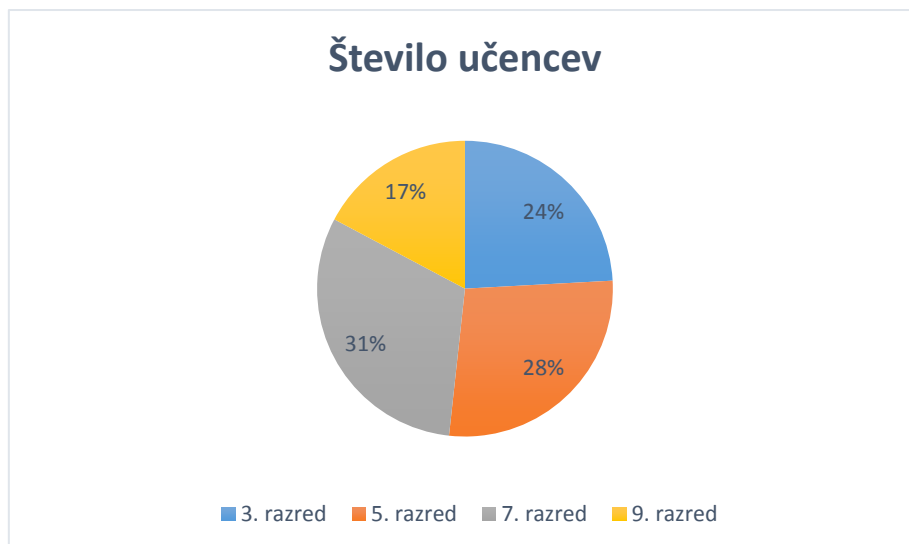
Iz grafa je razvidno, da večina učencev I. OŠ Celje ve, da je Prešernov dan kulturni praznik.

Graf 9

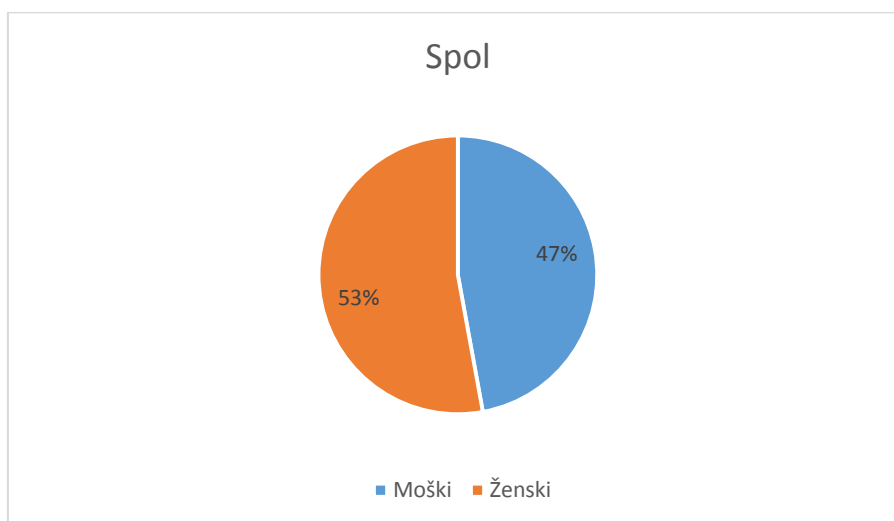
Iz grafa lahko razberemo, da približno polovica učencev ve, kdaj praznujemo dan državnosti.

III. OŠ Celje

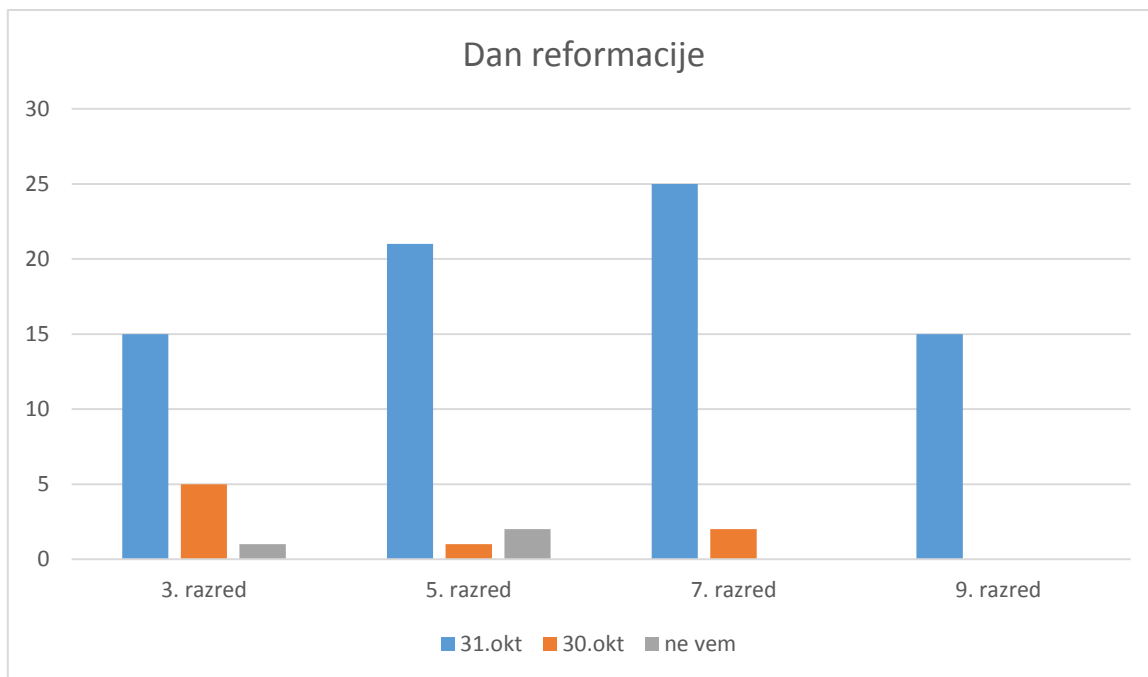
Graf 10

Iz grafa lahko razberemo, da je anketo reševalo največ sedmošolcev, najmanj pa devetošolcev.

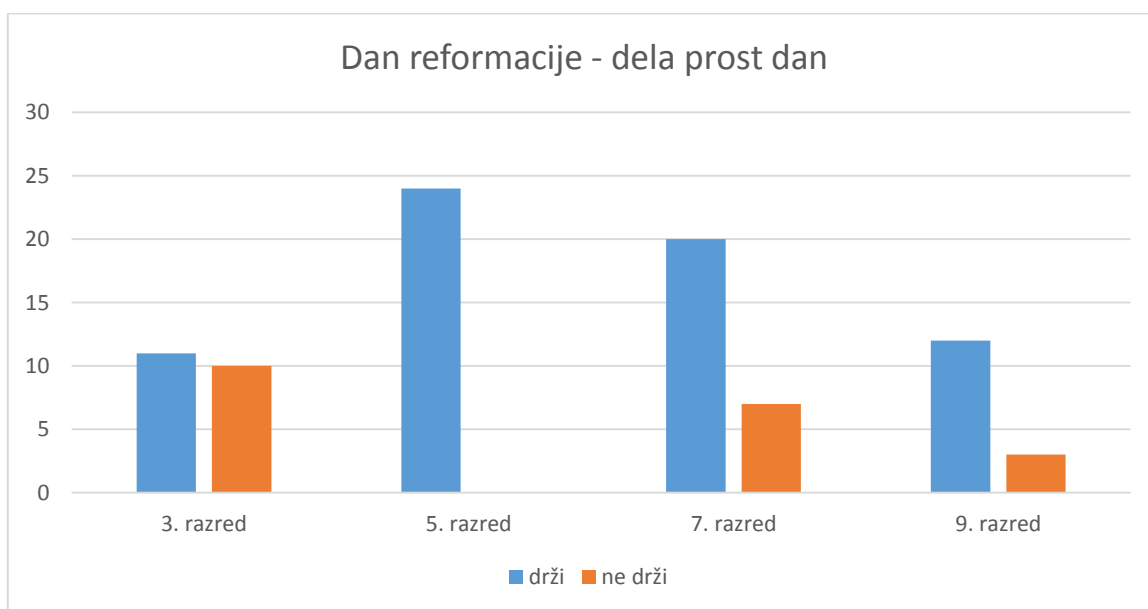
Graf 11

Iz grafa je opazno, da je anketo reševalo več učencev ženskega spola kot moškega.

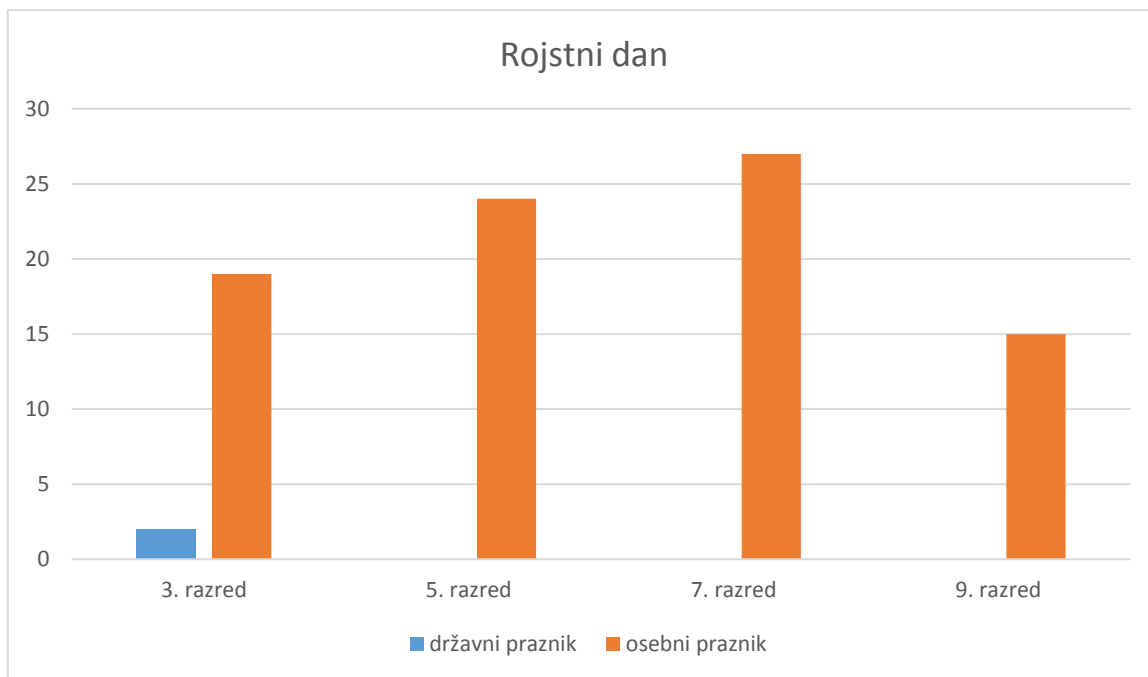
Graf 12

Iz grafa je razvidno, da skoraj vsi učenci III. OŠ Celje vedo, kdaj se praznuje dan reformacije.

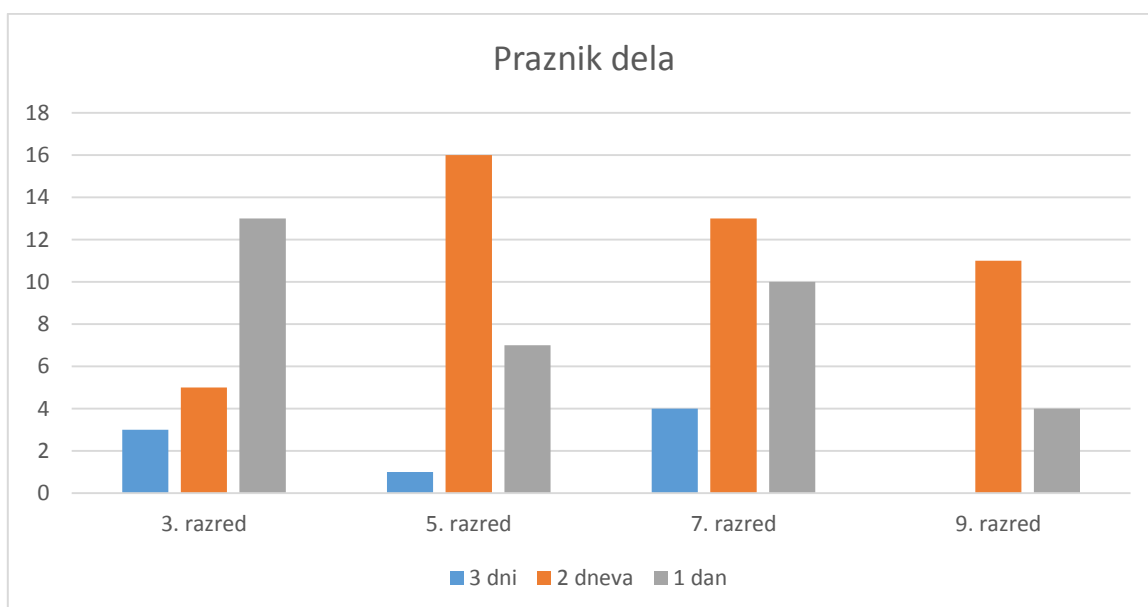
Graf 13

V grafu opazimo, da so učenci večinoma odgovorili pravilno. Opazimo tudi lahko, da približno polovica učencev ve, da je dan reformacije dela prost dan.

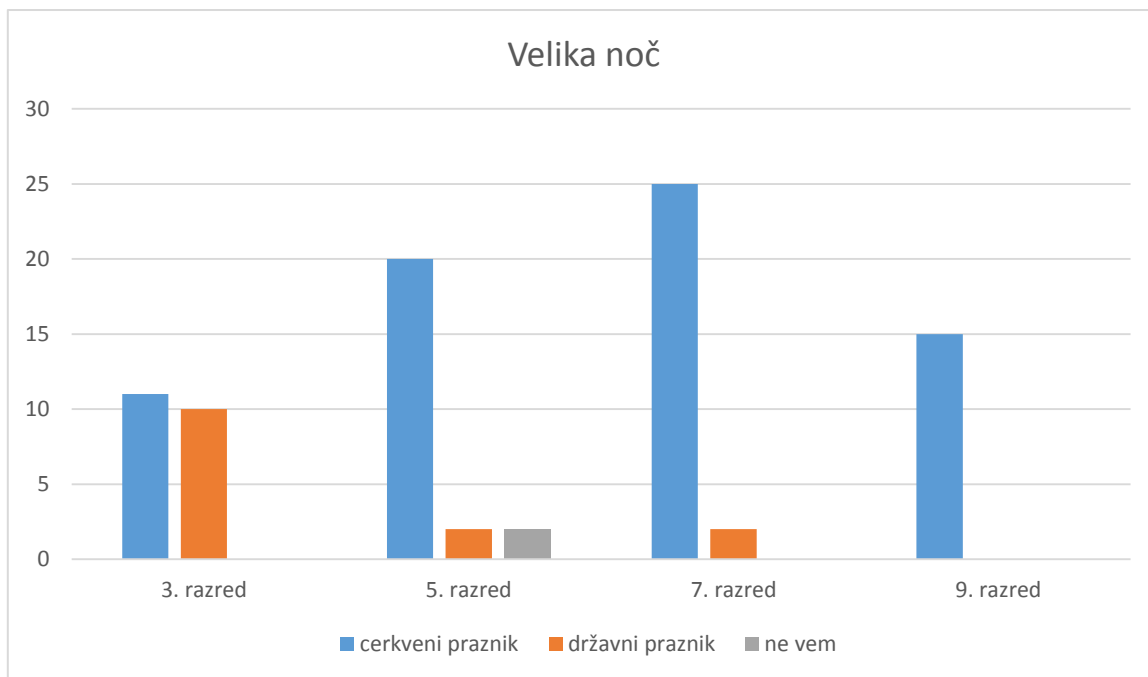
Graf 14

V grafu lahko opazimo, da so učenci skoraj v celoti odgovorili pravilno, kar je zelo dober rezultat.

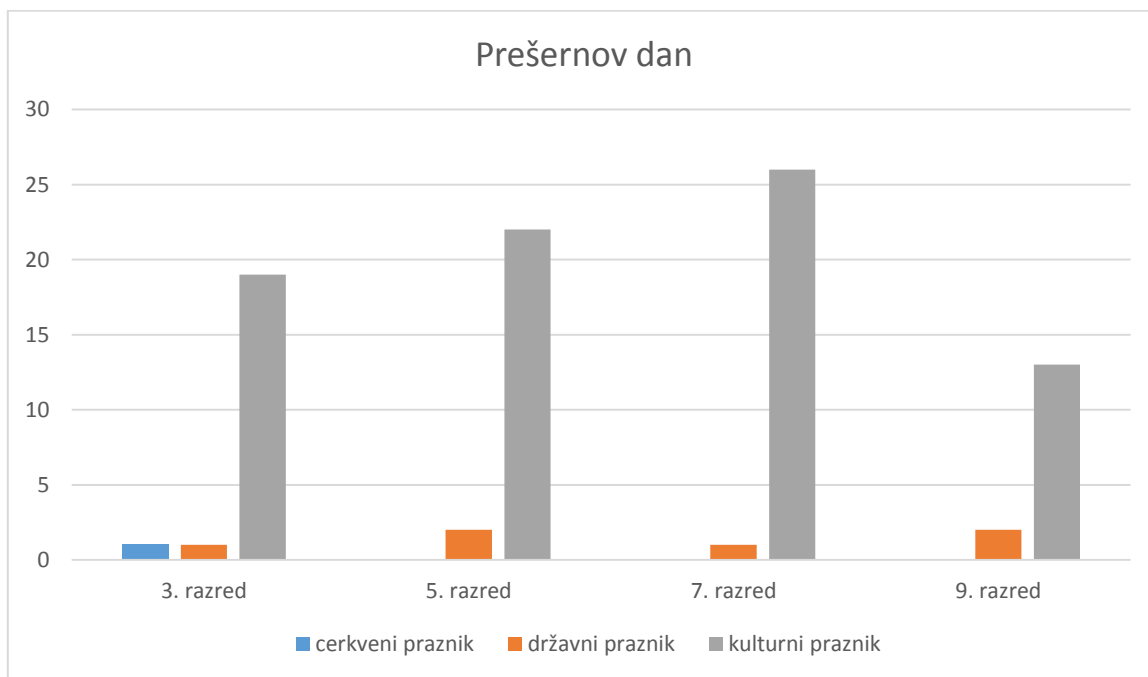
Graf 15

Iz grafa je razvidno, da polovica učencev ve, koliko dni traja praznik dela. Vidimo lahko tudi, da približno polovica učencev tega ne ve.

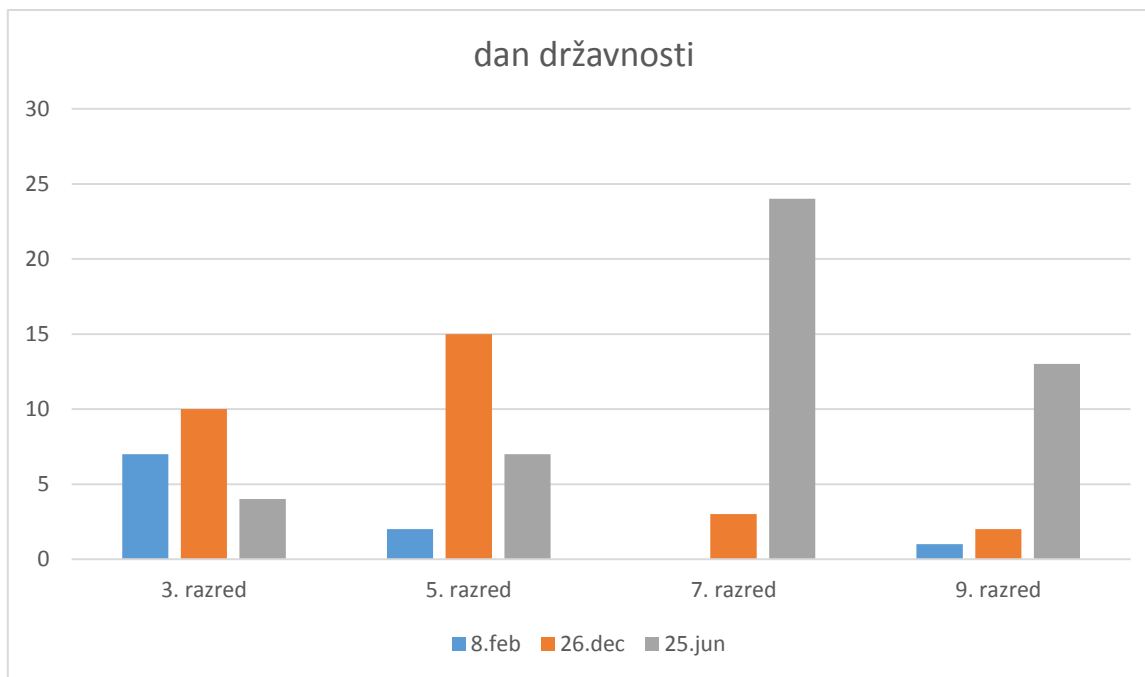
Graf 16

Iz grafa lahko razberemo, da večina učencev ve, kakšne vrste praznik je velika noč.

Graf 17

Iz grafa vidimo, da večina učencev III. OŠ Celje ve, da je Prešernov dan kulturni praznik.

Graf 18

Iz grafa lahko razberemo, da približno polovica učencev ve, kdaj praznujemo dan državnosti.

V naslednji tabeli so podani vsi prejeti odgovori na anketna vprašanja, in sicer skupaj za učence I. in III. OŠ.

Tabela: REZULTATI ANKETE

RAZRED	3. razred		5. razred		7. razred		9. razred		SKUPAJ
SPOL	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	
ŠTEVILO UČENCEV	8	3	25	18	15	34	12	21	136
KDAJ PRAZNUJEMO DAN REFORMACIJE?									
- 31. 10.	7	3	15	16	9	26	11	20	107
- 30. 10.	1		10	2	6	6		1	26
- Brez odgovora.						2	1		3
DAN REFORMACIJE JE DELA PROST DAN.									
- Drži.	5	2	15	13	10	27	4	16	92
- Ne drži.	3	1	10	5	5	7	7	5	43
- Brez odgovora.							1		1
ROJSTNI DAN JE:									
- državni praznik.	1			1	3	1	1	2	9
- osebni praznik.	7	3	25	17	12	33	11	19	127
KOLIKO ČASA TRAJA PRAZNIK DELA?									
- 3 dni.			1		1				2
- 2 dneva.	6	3	14	13	10	23	5	14	88
- 1 dan.	2		10	5	4	10	6	7	44
- Brez odgovora.						1	1		2

KAJ PRAZNUJEMO 26. 12.? Navedi.									
- Dan samostojnos- ti in enotnosti.	3	3	8	9	8	14	6	17	68
- Božič.	1		8	4		2			14
- Praznujemo.	2		2	2	3	7	3		1
- Brez odgovora	1		4	2	3	7	2	1	19
- Dan državnosti.	1			1		1	1	1	20
- Dan samostojnos- ti.			1						4
- Božični večer.			1						1
- Dan samostojnos- ti in reformacije.			1						1
- Dan državnosti in reformacije.								1	1
- Dan državnosti in enotnosti.					1	3			4
- Dan upora proti okupatorju.								1	1
- Državni praznik oz. neveljavni.									

3.2 ANALIZA HIPOTEZ

V sklopu svoje raziskave sva si zastavili naslednje hipoteze:

H1: Tretješolci najbolj poznajo praznike.

H2: Sedmošolci imajo najmanj znanja o praznikih.

H3: Stopnja poznavanja praznikov med učenci je na primerjanih šolah približno enaka.

Prva hipoteza je bila vezana na znanje učencev. Pričakovali sva, da imajo tretješolci največ znanja o praznikih, saj se o tem učijo pri pouku. Ta hipoteza ne drži, saj tretješolci na nobeni izmed šol niso imeli največ znanja o praznikih, kar sva povezovali z dejstvom, da je pojem praznika za razumevanje učencev tretjega razreda preveč abstrakten. Učenci sicer poznajo praznike, ki so vezani na domače okolje oz. družino. Takšni prazniki so običajno cerkveni prazniki (npr. božič) in predstavljajo čas, ko se družina zbere doma, ko nas obiščejo prijatelji, ko so starši prosti in jim ni potrebno v službo oz. nam, učencem, ni potrebno v šolo.

Druga hipoteza je bila prav tako vezana na znanje učencev. Sedmošolci naj bi po najinem mnenju imeli najmanj znanja o praznikih. Tudi to glede na anketo ne drži, kar povezujeva s tem, da se o praznikih učimo predvsem pri državljanski in domovinski kulturi in etiki, pa tudi pri nekaterih drugih predmetih (npr. slovenščina). V vsakem primeru pa je v šoli veliko medpredmetnega povezovanja in na ta način praznike spoznavamo tudi pri drugih predmetih (npr. pogovor o božiču pri angleščini ali usvajanje znanja o državitvornosti pri geografiji ...). Pričakovali sva, da sedmošolci zaradi obdobja, v katerem so (puberteta), ne kažejo posebnega zanimanja za poznavanje praznikov. Še posebej tistih, ki so državni.

Tretja hipoteza je bila vezana na primerjavo med šolama. Predvidevali sva, da je poznavanje praznikov med učenci na obeh primerjanih šolah približno enako. Ta hipoteza drži – znanje učencev določenega razreda na posamezni šoli je zelo primerljivo. Ta hipoteza je torej potrjena.

4 ZAKLJUČEK

Prazniki imajo v slovenskem okolju pomembno vlogo. Nekateri so se ohranili skozi stoletja in imajo podobno vlogo kot v samem začetku obeleževanja, ostali so se pojavili skozi zgodovino nastajanja države in se z zakonom lahko spreminjajo. Takšna sta npr. dan državnosti in dan samostojnosti in enotnosti. Spreminja se tudi praznovanje npr. novega leta. Le-to je bilo sprva vezano na 1. in 2. januar, potem je bil uzakonjen le 1. januar, kar je pomenilo, da smo Slovenci ostali doma le na ta dan, 2. januar pa ni bil več prost dan. Pred kratkim pa je slednji zopet postal dela prost dan. Državni prazniki so tako tisti, ki predstavljajo t. i. proste delovne dneve, cerkveni pa so dela prosti le nekateri – npr. velikonočni ponedeljek, Marijino vnebovzetje, božič. Osebni prazniki so tisti, ki so vezani na posameznike in je razumljivo, da ne morejo biti prosti. Gre za rojstne dneve, godovanja, različne jubileje ... Ljudje jih običajno obeležujemo v krogu družine in prijateljev.

Skozi raziskovanje sva ugotovili, da je poznavanje praznikov vezano na spoznavanje le-teh predvsem v šoli, nekaj pa tudi na to, koliko pomena praznovanju dajemo v domačem okolju. Z zadnjim je tesno povezano tudi izobešanje slovenske zastave, česar sva se dotaknili tudi v svoji raziskovalni nalogi. Meniva namreč, da je obešanje državne zastave pomemben dejavnik za krepitev narodne zavesti. Danes izobešanje ni več obvezno, ko pa smo bili del SFRJ, pa je bila to obveznost državljanov. V zvezi s tem bi bilo morda potrebno dodatno spodbujati državljane, da bi zastavo izobesili večkrat in ne le (predvsem) ob dnevu državnosti in kulturnem prazniku.

Prav tako bi bilo o tem potrebno več govoriti v šoli. V šoli pa bi bilo potrebno še več časa nameniti tudi spoznavanju praznikov. Morda tudi na kak bolj sproščujoč ali učencem prijaznejši način – v obliki delavnic, na dnevih dejavnosti ali podobno ...

5 SEZNAM LITERATURE IN SPLETNIH VIROV

- Ilich, S. Po praznikih diši. 39. natis. Ljubljana: DZS, 2007.
- Ovsec, D. J. Velika knjiga o praznikih: Praznovanja na Slovenskem in po svetu. 3. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994.
- Rozman, F., Melik, V., Repe, B. Zastave vihrajo. 39. natis. Ljubljana: Modrijan, 1999.
- Viri, pridobljeni v celjskem arhivu.
- http://www.seniorji.info/KULTURNI_DOGODKI_25._junij_-_dan_drzavnosti.(dostopno (dostopno 23. 1. 2018)
- <https://www.rtv slo.si/na-danasnji-dan/31-oktober-dan-reformacije/242804>. (dostopno 23. 1. 2018)
- <https://siol.net/novice/slovenija/1-november-dan-spomina-na-mrtve-128847>. (dostopno 23. 1. 2018)
- <https://www.dnevnik.si/219391>. (dostopno 23. 1. 2018)
- <http://slovenci.rs/prazniki/drzavni-prazniki-v-sloveniji/>. (dostopno 15. 1. 2018)

5 VIRI SLIK

Slika 1: <http://www.rtv slo.si/slovenija/silvestrovo-nekoc-in-danes/81293>.

Slika 2: <https://itunes.apple.com/us/app/slovenski-prazniki/id1189033814?mt=8>.

Slika 3: <https://siol.net/novice/slovenija/kako-so-vcasih-praznovali-bozicne-praznike-foto-432193>.

Slika 4:

https://www.google.si/search?biw=1366&bih=615&tbm=isch&sa=1&ei=qVJaWojrJM25kwXvnoPAAQ&q=novo+leto+ognjemet&oq=novo+leto+o&gs_l=psy-ab.1.0.015j0i24k115.27961.33621.0.35930.20.10.3.2.2.0.110.733.8j1.10.0....0...1c.1.64.psy-ab..7.12.642.0..0i67k1.94.GqPAjX4umhs#imgrc=iLADDgjlvg08UM:

Slika 5:

https://www.google.si/search?q=france+pre%C5%A1eren&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjwhtSp0NfYAhUFC-wKHeRqBzMQ_AUICigB&biw=1366&bih=615#imgrc=XZLaLV0A89coaM:

Slika 6:

https://www.google.si/search?q=dan+upora+proti+okupatorju&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjcs pbA2dfYAhXD0aQKHS4oCIMQ_AUICigB&biw=1366&bih=615#imgrc=N9ECTFqHnjXwLM:

Slika 7:

https://sites.google.com/site/masal1375/_/rsrc/1362914304334/pomlad/2347_Najlepsi_prvomajski_mlaj_Kocevske_.jpg?height=320&width=240.

Slika 8:

https://www.google.si/search?q=dan+dr%C5%BEavnosti&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj b qLL494zZAhWS6KQKHWnqCSIQ_AUICigB&biw=1366&bih=611#imgrc=zewGEZ68fQ4pTM:

Slika 9:

<https://images.24ur.com/media/images/600xX/Oct2011/60792787.jpg?d41d>.

Slika 10:

<http://www.zasavc.net/wp-content/uploads/2016/10/pokopalisce-zagorje-1.jpg>.

Slika 11: <http://www.sentjur.net/dan-samostojnosti-in-enotnosti/>.

Slika 12: <https://www.zurnal24.si/slovenija/izobesanje-zastave-v-izumiranju-249233>.

6 SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Število anketiranih učencev I. OŠ Celje.

Graf 2: Spol anketiranih učencev I. OŠ Celje.

Graf 3: Poznavanje datuma dneva reformacije – učenci I. OŠ Celje.

Graf 4: Prepoznavanje dneva reformacije kot dela prostega dneva – učenci I. OŠ Celje.

Graf 5: Prepoznavanje rojstnega dneva kot osebnega praznika – učenci I. OŠ Celje.

Graf 6: Poznavanje količine dni, namenjenih praznovanju praznika dela – I. OŠ Celje.

Graf 7: Prepoznavanje velike noči kot cerkvenega praznika – I. OŠ Celje.

Graf 8: Prepoznavanje Prešernovega dneva kot kulturnega praznika – I. OŠ Celje.

Graf 9: Poznavanje datuma dneva državnosti – I. OŠ Celje.

Graf 10: Število anketiranih učencev III. OŠ Celje.

Graf 11: Spol anketiranih učencev III. OŠ Celje.

Graf 12: Poznavanje datuma dneva reformacije – učenci III. OŠ Celje.

Graf 13: Prepoznavanje dneva reformacije kot dela prostega dneva – učenci III. OŠ Celje.

Graf 14: Prepoznavanje rojstnega dneva kot osebnega praznika – učenci III. OŠ Celje.

Graf 15: Poznavanje količine dni, namenjenih praznovanju praznika dela – III. OŠ Celje.

Graf 16: Prepoznavanje velike noči kot cerkvenega praznika – III. OŠ Celje.

Graf 17: Prepoznavanje Prešernovega dneva kot kulturnega praznika – III. OŠ Celje.

Graf 18: Poznavanje datuma dneva državnosti – III. OŠ Celje.

7 Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva Belma Ljutić in Kaja Rojc, učenki 7. razreda I. OŠ Celje. Odločili sva se pripraviti raziskovalno nalogo z naslovom PRAZNIKOV NI NIKOLI PREVEČ. Preveriti želiva, kako dobro učenci poznate praznike in njihov pomen. Anketa je anonimna. Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujema.

1. Spol (obkroži):
 - moški
 - ženski

2. Razred (obkroži):
 - 3. razred
 - 5. razred
 - 7. razred
 - 9. razred

3. Kdaj praznujemo dan reformacije?
 - a) 31. 10.
 - b) 30. 10.

4. Dan reformacije je dela prost dan.
 - a) Drži.
 - b) Ne drži.

5. Rojstni dan je:
 - a) državni praznik.
 - b) osebni praznik.

6. Koliko časa traja praznik dela?
 - a) 3 dni.
 - b) 2 dneva.
 - c) 1 dan.

7. Kaj praznujemo 26. 12.?

8. Velika noč je:
 - a) cerkveni praznik.
 - b) državni praznik.

9. V katero skupino uvrščamo Prešernov dan?
 - a) Cerkevni praznik.
 - b) Državni praznik.
 - c) Kulturni praznik.

10. Kdaj praznujemo dan državnosti?
 - a) 8. 2.
 - b) 26. 12.
 - c) 25. 6.